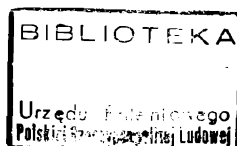

2

4 sierpnia 1925 r.

2

URZĄD PATENTOWY

C09b 1/30

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 1763.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.
(Leverkusen, Niemcy).

Kl. 22 ~~b~~

a, 1/30

Sposób wytwarzania barwników szeregu antrachinonowego, barwiących wełnę.

Zgłoszono 28 lipca 1923 r.

Udzielono 12 marca 1925 r.

Pierwszeństwo: 29 lipca 1922 r. (Niemcy).

Dwuantrachinonyloaminy, zawierające w charakterze podstawnika jedną przynajmniej grupę aryloaminową, dostarczają po obróbce środkami siarkującymi farb do barwienia wełny (patrz patent niemiecki 256165).

Wykryto obecnie, że przez siarkowanie związków o budowie prostej, w rodzaju np. dwuantrachinonyloaminów, zawierających w charakterze podstawników tylko grupy aminowe lub alkiloaminowe, powstają produkty, które dają na niewytrawionej wełnie z kwaśnej wanny silne zabarwienie o wielkiej trwałości.

Przykład I. 25 części na wagę 4 - 4' — dwuamino — α — α — dwuantrachinonyloaminy rozpuszcza się, mieszając, w 250 cz. wag: oleum o zawartości 30% SO_3 i ogrzewa

do 100° C, aż do otrzymania w gorącej wodzie błękitnie rozpuszczającego się kwasu sulfonowego. Ochłodzony związek rozcieńcza się 2000—2500 cz. wag. wody, gotuje, przesącza na gorąco i przemywa możliwie niewielką ilością wody zimnej. Wytwór farbuje nietrawioną wełnę z kwaśnej kąpieli na silne siwawo-niebieskie tony, nader trwałe na światło i przy zestępianiu (fołowaniu).

Przykład II. Barwnik wedle przykładu I można również otrzymać w ten sposób, że, wyszedłszy z 4 — 4' — dwunitro — α — α — dwuantrachinonyloaminy, uśkućtecznia się redukcję do związku dwuaminowego oraz sulfonowanie jednocześnie w sposób następujący:

Do 200 cz. oleum o 38% SO_3 dodaje

się, mieszając, 2 cz. mielonej siarki, a po 10 — 15 minutach 10 cz. wag. 4—4' — dwunitro — α — α — dwuantrachinonyloaminy, przyczem temperatura nieco wzrasta. Ogrzewa się zwolna do 50° C i utrzymuje tę temperaturę przez pół godziny. Następnie ogrzewa się dalej do 100° C aż do powstania rozpuszczalnego w gorącej wodzie na niebiesko kwasu sulfonowego. Po ochłodzeniu zarabia się z 3000 cz. wag. wody, gotuje, filtruje na gorąco i płócze wodą zimną. Uzyskany produkt zupełnie jest identyczny z produktem, otrzymanym według przykładu I.

Przykład III. 10 cz. wag. dwuamido — α — β — dwuantrachinonyloaminy, otrzymanej przez redukcję dwunitro — α — β — dwuantrachinonyloaminy (patent niemiecki 186465) wodnistymi alkalijsiarkowemi, dodaje się, mieszając, do 150 cz. oleum o 38% SO_3 , w którym rozpuszczono 8 cz. kwasu bornego, i nagrzewamy następnie przy 120—130° C tak długo, dopóki próbka nie stanie się rozpuszczalna w wodzie. Ochłodzony roztwór zostaje dokładnie rozmieszany w 1500 cz. wag. wody z lodem, a wydzielony barwnik zobojętniony przemywaniem w rozcieńczonym roztworze soli kuchennej. Barwi on

wełnę z kwaśnej kąpieli na tony niebieskawo-czarne, nader trwałe.

Przykład IV. Roztwór 10 cz. 4—4' — dwumetylo-dwuamino — α — α — dwuantrachinonyloaminy (z 4—4' — dwunitro — α — α — dwuantrachinonyloaminy przez zastąpienie grupy azotowej pozostałością metyloamidową) i 6 cz. kwasu bornego w 200 cz. oleum o 20% SO_3 nagrzewa się mniej więcej do 120° C dopóty, aż próbka okaże się rozpuszczalną w wodzie. Powstały kwas sulfonowy strąca się następnie przez dokładne rozmieszanie ostudzonego roztworu w wodzie z lodem i oddziela, jak zwykle. Nadaje on niezaprawionej wełnie nader trwałe tony sine.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób wytwarzania kwaśnych barwników szeregu antrachinonowego, barwiących wełnę, znamienny tem, że aminodwuantrachinonyloaminy lub alkiloaminodwuantrachinonyloaminy obrabia się środkami sulfonującemi.

Farbenfabriken vorm
Friedr. Bayer & Co.
Zastępca: M. Skrzykowski,
rzecznik patentowy.